

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 haasos poltkar egyszeri hirdetésnél 10 fl., többzori hirdetésnél 14 fl. — Hivatalos hirdetéseknek minden szó 4 fl. — Hirdetések és díjak HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:	
Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felelős szerkesztő:
ELES KÁROLY.
 A kiadók nevében:
 Lukonich Gábor dr.
 Bárdi György dr. Darnay Kálmán.

A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk.
 Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők.
 Kéziratokat nem küldünk vissza.

Nemzetiségek és sovinizmus.

A nemzetiségű agitátorok egyre vakmerőbb módon kezdenek izgatni a magyar állam s a magyar faj ellen.

Ezt az országra szóló komédiát a maga teljes érdeme szerint tárgyalás alá venni, bírálgatni nem akarjuk, mert nem is feladatunk.

Hogy az egységes magyar állam ellen izgatnak, az, bár minket is érdekel, bár minden hazafi szívet keserűséggel tölti el, közelebből nem tartozik reánk. Ott vannak a politikai lapok, azoknak a feladata, hogy ez izgatással érdeme szerint elbánjanak.

De mikor látjuk, hogy ezek az idegen pénzen fizetett bujtogató — az elbolondított nép filléreiből zsebeiket megtöltő „apostolok” egyszersmind a magyar faj ellen is izgatnak; mikor látjuk, hogy az oláh, tót, német bel- és külföldi lapokban egyaránt hemzsegnak a magyart, mint népet, mint fajt gyalázó, alávaló hazugságokkal teljes cikkek, ez már a mi dolgunk is, ez már nem politikai, de társadalmi kérdés.

Am nézze az államhatalom, jól vagy rosszul felfogott érdekekből, egykedvűen e mozgalmakat; ám álljon a nemzetiségű mozgalmakkal szemben a tolerancia alapjára, a magyar társadalomnak e lavinaszerűleg növekedő veszedelemmel szemben csak egy fegyvere van és ez — a sovinizmus.

Merész szavak, mondják sokan, hiszen éppen a magyar faj sovinizmusa az, ami a többi nemzetiségeket ellenünk láztatja. És mégis, ismét kimondjuk, egyedül a sovinizmus az, ami a magyar fajt a nemzetiségek ellen megvédelmi s gátat vehet annak az egyre terjedő, egyre növekvő veszedelemnek, mely a magyar társadalmat pusztulással fenyegeti.

Nézzük csak, létezik-e eddig egyáltalában a sokat emlegetett, a sokat kárhózatot sovinizmus, a szónak komolyabb értelmében?

Igaz, ott, hol a magyar faji érzés még a maga eredeti érintetlenségében és büszkeségében megvan, ott még találjuk nyomait — egy-két példabeszédben. — Ugyan ártatlan megnyilatkozás! — De ott vannak ezzel szemben azok a megdöbbentő jelenségek, mikor magyar nevű falvakban magyar nevű családok nem tudnak egy szót sem magyarul.

Hol van hát a híres, sokat emlegetett sovinizmus?

Ezeket a bajokat csak a társadalom, a nevelés segíthet, teremtve olyan közérzést, mely tartózkodással, visszautasítólag fordul el mindattól, ami nem magyar. Magában a népben nem igen találjuk meg ezt a sovinizmust.

S hogy állunk a középosztállyal? Éppen így! Vagy sovinizmus az, mikor még nálunk általános fölfogás, hogy a német nyelv, itt benn, a hazában is, élet-szükség? Sovinizmus az, mikor majdnem minden magyar uri háznál ott találjuk a német nevelőt vagy nevelőnőt? Mikor a szülők büszkeségének netovábbja az,

ha kedves kis gyermekeik németül gyagyognak? mikor papa vagy mama boldogsága az egekig ér fel, ha az apróság ilyenformán kezdi el a véres verejtékekkel betanult névnap *„Liebe Vater“*, . . . vagy *„Liebe Mutter“*? . . . Sovinizmus az, mikor már a gyermekből erőszakkal kiölnék minden ellenálló képességet az idegennel szemben? Igy érthető azután az, hogy a fiatalabb generáció nyelvében, gondolkodásmódjában, szokásaiban nélküli mindazt, ami speciálisan magyar. Sovinizmus az, midőn egy-egy nagy társaság egyetlen német kedvéért órákon át németül társalog?

Nekünk nem lehet, — úgy mint az ellenünk örökös lamentsáló német vagy orosz teszi. — erőszakkal érvényt szerezni nemzeti nyelvünknek. Nem engedni azt hazánkban poliglott volta. De éppen azért kötelessége a magának prepotenciát követő magyar társadalomnak, hogy a presszióknak megengedett formáihoz nyuljon, s azokat alkalmazza. Ami az angoloknál, franciáknál nemzeti hiúság, ami az oroszoknál erőszakos zsarnokság, az nálunk élet-föltétel. Társadalmunk elmagyartalanodásának s ez által élet-feltételünk feladásának egyedüli megakadályozója a lehetőleg elzárkózás minden idegen befolyás ellen, határozott visszautasítása mind annak, ami nem magyar.

A nemzetiségek szemünkre hányják sovinizmusunkat. Nos hát, legyen nekik igazuk! Legyünk hát csakugyan azok! Ezt a sovinizmust oltsa be minden szülő gyermekébe, erre neveljenek az iskolák-

A szökevény.

— A Sümeg és Vidéke eredeti tárcája. —

Tágas, szürke volt az írószoba. Csak egyet kellett reápillantani, azonnal tisztába volt vele az ember, hogy a kinstár adta meg a berendezést: oly kimért, katonásan rideg volt benne minden. Az egyik sarokban, egy tehetetlenül kényelmetlen asztal mellett egy altiszt kőrmögött. Időnként fel-fel állott, elkezdte fel és alá mérni a szobát, azután pedig kedvesen komoly arcot vágva ismét leült, rőtta a szép kaligrafikus betűket egymás mellé, de úgy összeráncolta a homlokát, mintha legalább is az európai egyensúlyt állapítaná meg abban az írásban. Pedig dehogy! Rubrikákat töltött ki, hogy a hadbírószék ekkor meg ekkor haditörvényszéket tart, azért tehát az és az ezred küldjön a haditörvényszék tagjainak embereket, mindez a felhívás már szépen meg volt litografálva s az altisztnek, a hadbírószéki írónak csak a neveket meg a számokat kellett beleírnia, de ő ezt is bájos szigorúval cselekedte meg. A szigorú és merev tekintet talán főnökétől, Halek kapitány hadbírótól sajátította el.

Bejött az ordonánc:

— Örmester urnak alássan jelentem, el kell mennem a térparancsnokságra.

Az örmester rárvallt, mintha bizony legalább is táncba menne a baka:

— Mit keres maga most a térparancsnokságon? Miért kell épp most mennie a térparancsnokságra? No majd befűtülök én magának!!!

Káromkodott tovább is, pedig igen jól tudta, hogy az a szegény ordonánc nem mulatságból megy el, hanem a szokásos reggeli jelentést viszi. De hát a káromkodás a fő, mert e nélkül nincs tekintély. Egyszerre csak elcsendesedett, mert vékony, rikácsoló hangot hallott a folyosóról. Jött a hadbírókapitány, akinek megvolt az a kellemetlen szokása, hogy folyton visított, még akkor is, ha azt mondta például az embernek, „kérem, önt igen szeretem.” Furcsa kis modora volt, az bizonyos.

Nagy csörtetve belépett az irodába:

— Itt van már a pósta?

Kapitány urnak jelentem alássan, igen itt van.

— Jól van. Van mára kihallgatás előjegyezve?

— Igen is, kapitány ur!

— Micsoda ügy?

— Ez a Szabó János-féle.

— Mit szaval maga ennekem így, hogy „ez a Szabó János-féle.” Hát mit gondol maga, hogy az én memoriámban minden apró bagatell ügy megmarad?

Az örmester egyikéss hebegni kezdett:

— Kérem alássan . . .

— Ne kérjen semmit sem. Mi van azzal a Szabó Jánossal?

— Kérem az a dezerció.

— Hallja, már mondtam magának, hogy ne beszéljen így: „az” a dezerció! Mondjon egyszerűen annyit, hogy: dezerció . . . küldjön le az emberért.

— Igenis kapitány ur.

Halek kapitány leült az íróasztala mellé. Ép oly kényelmetlen és szűk volt ez, mint a másik, csak hogy éppen fényesebbre mázolták be. Kutatgatott egy íráscsomóban, feltette a csiptetőjét és a messzelátó emberek szokása szerint messzire tartotta maga elé az írást.

Néhány perc múlva két fegyveres őr hozott le egy katonát. Jóképű, magyararcú közhuszár volt, akinek a csizmájáról, mint ezt a katonai fogházak előírása megkívánja — hiányzott a sarkantyú és úgy látszik roppant furcsánaktünetelt fel előtte, mert úgy lépkedett a hadbírókapitány elé, mintha tojáson járna.

— Hogy hívják?

A huszár előtt ez a kérdés kissé komikus volt, mert már negyedik napja kísérték át az ezredétől előzetes fogságba, anélkül, hogy eddig csak ki is hallgatták volna, rángatózott is egy darabig a balszeme, azután kedélyes bonhomival felelte:

— Huszár Johann Szabó, alássan jelentem magát.

— Maga, ha nem szökött volna meg, ugy-e most a harmadik esztendejét töltené?

— Igenis, kapitány ur!

— Hát aztán, miért szökött meg, mi?

— Nagy sora van annak, kapitány ur.

ban, ez hassa át társadalmunkat minden ízében, ennek szerezen érvényt minden magyar minden alkalommal. Így majd talán megszerzi társadalmunk azt az ellenálló képességet, hogy veszedelem nélkül, az elmagyartalanodás veszedelme nélkül érintkezhetik idegennel.

Mikor pedig mindezeket írjuk, nem faji gyűlölet, nem nemzeti hiúság vezetitollunkat.

Soviniszta az angol, a franca. a német, azok a mi izgága apró-cseprő nemzetiségeink, hát csak mi nézzük tétlenül, mint olvadunk szét lassan-lassan az idegen tengerbe?

A gyöngykagyló, ha szervezetébe idegen anyag hatol, drága gyöngyöt termel belőle. A mi szervezetünkbe is befurakodott az idegen test. Ki nem vethetjük. Nos hát, legyen okozója legalább nálunk is egy drága gyöngynek, s teremtsen meg a jogos visszahatás azt az erős, a magyar nemzeti öntudattól áthatott társadalmat, mely bátran szembenézhet az egyre komolyodó veszedelmekkel.

X.

Küzdelem a sátán ellen.

A sátán: az alkohol. Az ellene folytatott küzdelem nem újság. Mióta pálinkát isznak a szegény emberek, gyakran indult meg mozgalom a társadalom jobbja közt az alkohol ellen. De hasztalan volt eddig minden mozgalom és küzdelem. Minél inkább hirdették az alkohol romboló hatását, annál inkább elharapódzott a pálinka-izsakosság s ma már ott vagyunk, hogy Magyarországon évente százak és ezrek pusztulnak el anyagilag és erkölcsileg az izsakosság miatt.

Mi okozza első sorban azt, hogy az izsakosság terjed? Az, hogy a pálinka van és van mindent. Nagyon elmaradt rongyos kis községnek kell lennie annak, ahol háromnál kevesebb pálinkamérés ekzsztál. Átlag azonban nyolc pálinkamérés van a magyarországi falvakban. A pálinka tehát egyike a legönnyebben hozzáférhető közszükségleti cikkeknek. Az államnak és községnek egyaránt hasznára van a pálinkamérés, mert hisz horribilis a fogyasztási adó jövedelme! Micsoda felfordulást okozna a költségvetésekben, ha ez a jövedelem egyszerre elmaradna! Az állam tartja kezében az alkohol kérdés megoldásának legnagyobb kulcsát, de ezt a kulcsot egyhamar nem fogja kiadni kezéből. Mert miből vennék például az új ágyukra szükséges milliókat, ha a heti keresményt elpálinkázó tót napszámoly serényen nem járulna hozzá az állam bevételeinek gyarapításához? Nem írnia ez, — sajnos! — hanem pénzügypolitikai elmélet, talán az egyedüli, mely a tényekre egészen ráillik. Csak az állam tudná e bajt gyökeresen orvosolni, ha lemondani tudna a fogyasztási adó millióiról

A hadbíró csak elbámult, hogy ez a huszár ily komázva felelget, élesen szemügyre vette őt, de aztán látva annak ártatlan tiszta tekintetét, nyugodtan szólt:

— Nohát mondja el . . .
— Igenis . . .
— Várjon most én szólok. Nagyon okosan teszi, ha sem belőle el nem vesz, sem hozzá nem tesz, ha nem hazudik,
De már erre sértődött hang dörögte:
— Nem szokásom a hazugság, kapitány ur.
— No, ne kiabáljon, hanem mondja el az esetét.

Ez a szó hogy: „eset” egy pillantásra szegget ütött a fejébe a huszárnak. Szép szó volt, de biz ő nem értette. Csudálatos tiszta tekintettel kezdett beszélni:

— Ugy volt az én dolgom, kapitány urnak alásan jelentem, hogy ösmeretségen volt nekem a szülőfalumban egy leánnyal, a felső Farkas Marcsával.

A hadbíró közbevágott:
— Csak ne nagyon sokat papoljon, meg ne siessen annyira, mert az örmesternek le kell írnia, mit maga most vall. Megértette?

— Meg én, kapitány ur. Már aztán mink bizony nagyon szerettük egymást. Meg is ígértem a Marcsának, hogy elveszem, ha kiszolgáltam. meg is tartottam volna a szavamat. Beszéljen tovább.

— Hát aztán idén levél jött a faluból, a jegyzőség úrral iratták, hogy beteg nagyon a

s a szesz italok, különösen a pálinka árulását megnehezítés.

Már pedig erről a gyökeres orvoslásról egyelőre szó sincs.

Hasztalan főzik ki a szép elméleteket a tudósok és emberbarátok: amíg a pálinkát poharakban árulni fogják, inni is fogják.

De azt valljuk meg, hogy a gyökeres orvoslás nélkül is igenis el lehet érni azt, hogy a pálinka annyi embert tönkre ne tegyen.

Első sorban jó pálinkát kell árulni. Mert ma mit iszik a legtöbb szegény ember? Spirituszt, vízzel föleresztve. Ez rombol. ez gyilkol, nem a jóféle szilvórium vagy törköly. Három, öt krajcárért árulják annak a rettenetes nedűnek deciliterjét s ezt issza az istenadta nép. mert jobbra nem telik. És sokat iszik belőle, mert minél inkább megszokja a spirituszos vizet, annál többet kíván.

Az nem lenne nehéz dolog, hogy a pálinkás bódékat orvosi felügyelet alá helyezték és szigorúan megbüntessék azt a kimerőt, aki ilyen mérget ad pénzért az embernek.

Jobbat kell nyújtani a népnek, jobbat és drágábbat és akkor el lesz érhető az az eredmény, hogy a munkás osztályból jóval kevesebb áldozatot kaparint karmai közé az izsakosság sátána. Igaz, hogy ebben az esetben megcsappan majd kissé a kincstár jövedelme, de a különböző zeti összegnél százszorta többet ér a mértékleteség által elért haszon az emberanyagban és erkölcsökben.

Nem tárgyilagossá emberek azok, akik csak a munkás osztályban keresik az alkoholizmus áldozatait. Mondhatnók, hogy aránylag éppen ilyen nagy pusztítást visz véghez az alkohol az értelmiség, de még inkább az uri osztályban is. Ahol a mulató kompániák konyakkal kezdik és abszinttel végzik. Akinek van alkalma belépilantani a magasabb körök belső életébe, sivar, borzasztó pusztulás képét látja maga előtt. Menyi vagyont tesz pocsékká, hány karriert tör le, mennyi elmét tompít el az alkohol! Az urakat, akik egy nap alatt annyi ára szeszt fogyasztanak el, mint a tót napszámoly egy hónap alatt, azokat az urakat nem lehet megmenteni sem új törvénnyel, sem a pálinka megdrágításával.

És a polgári osztály körében is megdöbbentően pusztít az izsakosság. Hány ekzsztencia zülilik el a kávéház és vendéglői asztaloknál! Hány család boldogsága fult bele a mánort okozó szeszbe!

Itt sem használ ám a törvény vagy egyéb hatósági intézkedés.

Csakis a neveléssel lehet legyőzni ezt a társadalmunkat fenyegető sátánt.

H I R E K.

— **A mezőgazdasági bizottság gyűlése.** A járás mezőgazdasági bizottsága február 27-én Sümege Füzik Gyula főszolgabíró elnöksége alatt gyűlést tartott, amelyen a bizottság tagjain kívül a gazdák közül is többen részt vettek. A bizottság a tagosítás ügyében alakítandó törvényre vonatkozólag a földmívelésügyi minisztertől leküldött kérdőpontokat vette tárgyalás alá. Általános óhajként nyilvánult, hogy új tagosítási törvény nem szükséges. Ha ezt mégis megalkotnák, úgy vidékünkön a belső telkek az ezekhez

tartozó pozdomálisok és a szőlők a tagosítás köréből vétessenek ki. A tagosítás elrendelésére nézve abban állapodott meg az értekezlet, hogy a tagosítást a községbeli birtokosok háromötöde kérelmére teljesítsék.

— **Szép adomány.** Egy, magát megnevezni nem akaró, jó szívu „vidéki plébános” 1000 — egyezer — koronát küldött Németh János sümegei plébánoshoz azzal a föltétellel, hogy ez összegből 500 — ötszáz — korona mint örökös alapítvány kezeltesse a Sümege fennálló aggok háza szegényei számára, kik között az évi kamat karácsonykor kiosztassék. A másik 500 — ötszáz — korona a sümegei reáliskola tápiútszeti alapjának gyarapítására szolgál. Ugyanezen alkalommal még 25 — huszonöt — koronát küldött a jótékony plébános az aggok házában szegényei között azonnal való kiosztás végett. A szegények hála-imája és a reáliskola hálás köszönete legyen első nyugtája a kegyes alapítónak.

— **Lelkészek, tanítók, kántorok** s mind azok kik hangjuk tisztaságát és ércességét épségben tartani óhajtják, használjanak Réthy-féle pemutefü-cukorkát, de a bevásárlásnál arra vigyázzanak, hogy valóban Réthy-félet kapjanak, mivel számos utánzata van.

— **Sorozás.** A folyó évben az 1881., 1880. és 1879-ik évben született katonakötelesek kerülnek sorozásra. A sümegei járásban a sorozást a következő rendben ejtik meg: március 14-én a csabrendeki, a káptalanfa és a nyirádi közjegyzőségek területén tartózkodó és az idegen katonakötelesek, 15-én a mihályfai, gógánfai és ukki, 17-én Sümege nagyközség, a bazsai és galsai közjegyzőségek területén tartózkodó katonaköteleseket sorozzák. A sorozás a nagyvendéglőben lesz.

— **Felolvasás.** A sümegei katolikus legényegyesületben február 28-án szépszámú közönség jelenlétében érdekes felolvasást tartott Vida János. A rochedalei takácsok nagyszerű szövetkezetéről nyújtott érdekes és pontos képet s ennek kapcsán fejtegette az egyesülésben rejlő nagy erőt s buzdította a hallgatóságot az egyesülésre. A felolvasás előtt Szalay Zsigmond Vörösmartynak a *Vén cigány*, Borki Lajos pedig Hontalan című költeményét adták elő, utána pedig Tóth József Cucor *Riadóját*, Kindl Mihály Aranynak *A világ* és Pék Sándor Tompának *A gölyához* című költeményét szavalta el élénk tetzés között. A negyedik felolvasás ma délután lesz, amikor ugyancsak Vida János tart XIII. Leónak 25 éves jubileuma alkalmából a pápaság történetéből felolvasást.

— **Magyar név.** Kohn Gyula zalaegerszegi lakos nevét *Karcagra* magyarosította.

— **A vármegye népessége.** Zala vármegye népessége a múlt év 2. felében összesen 3139 lélekkel szaporodott. A születések száma 7088, a halálozásoké 3899. Az egyes városok és járások száma a következőképp oszlik meg: Nagykanizsán született 290, meghalt 235, szaporodás 55. Zalaegerszegen szül. 125, meghalt 73, szaporodás 52. — A tapolcai járásban szül. 699 megh. 431, szaporodás 268. — A sümegei járásban szül. 409, megh. 237, szaporodás 172. — A zalazentgróti járásban szül. 375, megh. 219, szaporodás 156. — A keszthelyi járásban szül. 447, megh. 276, szaporodás 171. — A kanizsai járásban szül. 522, meghalt 329, szaporodás 193. — A pacasai járásban szül. 498, megh. 271, szaporodás 227. — A zalaegerszegi járásban szül. 521,

zsandárok el nem fogtak és nem kísérték az ezredemhez. Ez az egész, kapitány ur.

A hadbíró csak kutatott, kutatott a huszár arcán, mert a hangjából hiába kereste a rosszat, — tiszta volt az és becsületes, — az arcán akarta tehát felfedezni. Csakhogy nem rándult meg azon egy izom sem. Nyugodt volt és bátor-nézésű. Odaszólt ismét:

— Hallja huszár, tudja, hogy mit tett maga?

— Tudom, kapitány ur. Megszöktem.

— Azután tudja-e, hogy ezért szigorú a büntetés?

— Tudom, kapitány ur, csak arra kérem alásan, hogy tessék a szegény anyámat is tekinteni.

— No jól van, most visszavezetik. Majd meglátom. . . Hm. . . Miért szökött meg? A szökés nagy bűn. . . Abtréten!

Elhangzottak a folyosón a huszár léptei. Az örmester írni csak elbámult, hogy a rideg Halek kapitány szeme csillog, még pedig könyvtől csillog és izgatott hangon mondta:

— Örmester, majd úgy kell megcsinálni a felterjesztést, hogy a huszár Szabó nem a szökésen, hanem az önkényes eltávozásban bűnös.

. . . Ezért pedig csak egy-két hónap büntetés jár. . .

Fai Nándor.

megh. 231, szaporodás 290. — A novai járásban szül. 895, megh. 170, szaporodás 225. — A letenyei járásban szül. 585, megh. 278, szaporodás 282. — Az alsólendvai járásban szül. 725, megh. 387, szaporodás 888. — A perlaki járásban szül. 781, megh. 489, szaporodás 292. — A csáktornyai járásban szül. 766, megh. 378, szaporodás 888.

— **Unterberger ünnepe.** Unterberger Ferenc tekintélyes összegű hagyományával örökre felejthetetlen nevet hagyott hátra Keszthelyen. A keszthelyi ipartestület jövője egykori lakóházát emléktáblával jelölte meg s ezt febr. 22-én délelőtti ünnepélyességek között leleplezte. Reggel 9 órakor gyász-istenisztelet volt. A templomból a nagyszámú közönség az emléktábla elé vonult, hol az Iparosok Dalköre a Himnuszot énekelte. Ezután Opperl Károly, az ipartestület elnöke megnyitó beszédet tartott, majd Pöltz Pál emlékbeszéde következett. Unterberger fényes alkotásaival első sorban az anyagi gondokkal küzdő iparosokról gondoskodott, akiknek segélyezésére tett alapítványa 46.000 koronát tesz. Ez alapítványból 13 évi fennállása óta 428 iparos 16.520 korona segélyben részesült. A tüzoltóság tagjainak segélyezésére tett alapítványa 16.566 korona. Ezekon kívül a városi kórház részére tett alapítványa 6411 kor. és az elemi iskolába járó szegénysorsú iskolásgyermekek felruházására tett alapítványa szintén 6411 kor., s így a jótékony célra tett alapítványainak összege 74.388 korona. A dalkör végül elénekelte a Szózatot s a lepel lehullt az emléktábláról. Az emléktábla fekete márvány, ékes díszítéssel s a fölrással: — E házban lakott Unterberger Ferenc, a keszthelyi iparosok halhatatlan emlékü jövevénye. szül. Temesvárott 1819. megh. Keszthelyen 1892. február 23. kegyelete jelöl: az ipartestület. 1902. febr. hó 22-én.

— **Zeneestély.** Ma vasárnap este az ujonnan alakult zenekar Csányi Mihály vezetés alatt az Orbán kávéházban hangversenyt tart.

— **A Laskai-ügy.** Annak idején megírtuk, hogy a gyermekgyilkossággal vádolt, Laskaynak ügyében a gyermekek sirjait újra felásták s a hullákat a koporsókkal együtt felszállították Budapestre. Az igazságügyi orvosi tanács ugyanis azt is megállapítani akarta: vajjon a gyermekeket mily idő alatt mérgezték meg. A vizsgálatot már teljesítették. Ugy hírlik, hogy az országos fővegyész megállapítása szerint a fiút 30, a leánykát pedig 8 napon keresztül mérgezték meg. Ez az adat a vizsgálatra nézve rendkívül fontos. A hullákat visszaküldötték Keszthelyre. Oda febr. 19-én érkeztek meg. A budapesti VIII. kerületi elöljáróság értesítette a járásbíróval a hullák elküldéséről. A járásbíró az eltemetés végett a szolgabíróhoz írt át. A külön vasuti kocsiban, lecinezett koporsókban megmérgezett hullákat. Csak Árpád szolgabíró, Nagy István városbíró és Simon Sándor dr. körorvos vették át. Miután a ládák sértetlen megérkezését konstataálták, a Szent Miklósról nevezett temetőbe szállították őket s letették a sokat háborgatott sírocskákba. A hullák megvizsgálásával a rettenetes bűnügy vizsgálatát befejezték. Értesülésünk szerint a vizsgálóbíró az iratokat áttette az ügyészséghez. A védő és ügyész az igazságügyminiszternél engedelmet kérnek arra, hogy a júniusi esküdtéseket korábban hívassák össze. A legiszonyosabb bűnrel terhelt apát tehát rövid idő alatt az esküdtek elé állítják, akinek lelkiismeretét erős próbára teszi ez a bűnügy, amely országáért már eddig is szenzációt keltett. — Így írja ezt a Keszthelyi Hírlap.

— **Ismét a puská.** Gombár István zalazántói erdővéd a múlt hét egyik napján ki akart lépni az egyik hegyi hajlékból, látta, hogy erősen hull a hó balkeze ujjával befogta hát a puskát, hogy a hó bele ne essék. Amint kilépett a konyhaajtón, a puská kákasa valahogyan beleakadt az ajtóba, a fegyver elsült s elvitte az erdővéd mutatóját. Bejött a sümegei kórházba, ahol amputálni akarták, de mivel Gombár bele nem engedett, orvosokkal látva, hazaküldték.

— **Kijátszott fináncok.** Paraszti furfangos észjárásnak nem utolsó példáját mutatja az az eset, mellyel a napokban egy pátkai földműves csufosan megtrefálta, de ki is játszotta a fináncoknak annyiszor emlegetett szimatját. Kora hajnalban egy jókora csomagban a hóra alatt hét kiló dohányt vitt be N. városba egy fiskálisnak, aki állandó ellenszenvet érez a kincstári dohány iránt, de annál jobban kedveli a hamisítatlan valódi füstnek valót. A szőlőhegyen a gyanutlanul haladó parasztot a dohányossal együtt megcsipte két finánc. Az atyafi, már ha megessett a baj, megnyugodott a változhatlanban és megadva magát sorsának, ballagott be a város felé a két finánc között. Utközben azonban hirtelen gondolata támadt az atyafinak odaszólt kísérőinek:

— Már azt meg köll valanom, hogy a finánc uraknak jó szimatjuk volt a dohányomra, de már okosság dolgába nem valami elüljárnak.

A két finánc összenéz, nem értvén a dolgot.

— Ugy gondolom, fűzi tovább a pátkai atyafi, hogy a dohányomat ugyan elveszik, de a büntetéséből édes kevés jut maguknak, mert hát én szegény vagyok mint a templom egere, legföljebb leülöm majd a kincstárnak a büntetést, hacsak abból nem akarnak részt. Már ha maguk okos emberek volnának, ott csipnék el ezt a dohányt, ahol majd a büntetést is be lehet vashalni, a tekintetes x. y. fiskális urnál, annak viszem a dohányt.

A fináncok az ötletre belátták, hogy nem ők találták fel a puskaport, beleegyeztek a paraszt ajánlatába és elkísérték a megnevezett ügyvéd lakásáig, ott beengedték azt a dohányossal, maguk pedig az ajtó előtt várakoztak, hogy a paraszt eltávoztával az ügyvédet nyomban megcsipjék.

Az ügyvéd ezalatt átvette a hozott szép dohányt, nagyon megörült neki és azonnal le is fizette az árát. Mikor a pátkai atyafinak már kezében volt a pénz, fölfedte egész nyiltan a helyzetet az ügyvéd előtt: mihelyt ő kilép az üres zsákkal az ajtón, a fináncok betoppannak és lefoglalják a dohányt, amivel nem kis büntetés jár majd. Hagyta egy darabig az ügyvédet gondolkodni, tudta jól, hogy ebből akármily kacskaringós is a törvény s-a, nehezen talál kibúvót. Ugy odavetöleg megjegyezte a paraszt:

— De jól meglehetne most tréfálni ezeket a fináncokat.

Az ügyvédnek ugyan nem a tréfán járt az esze, de azért megkérdezte, ugyan miként?

— Hát csak úgy, tekintetes uram, hogy kitenné a dohányt az ablakba, persze az ablakot nem reteszelné be, azután míg a fináncok én utánam ide bejönnek, szépen elemelné az ablakból. Azután ugyan nem találnak azokra.

Az ötlet jó volt bárha paraszt ajánlotta is a fiskálisnak és hamarosan úgy is cselekedtek. Azután a paraszt hóra alá véve üres zsákját, eltávozott, az ajtón kívül odaintve szemével a fináncoknak. Ezek nem sokáig várakoztak, hanem alig néhány percre beléptek az ügyvéd lakásába és ott engedelmet kértek a házkutatásra, mert itt tiltott dohánynak köll lenni. Hosszúra nyalt a fináncok ábrázata a bámulattól és a csalódástól: mit sehogy sem tudtak megérteni. Még a kályhát is megvizsgálták, hogy nem dobta-e tüzre a keresett dohányt, de hasztalan volt minden kutatás. Nem vártak a kidobásra, odább álltak, bár a rejtély megoldatlan maradt előttük. Leírjuk hát nekik, okulhatnak belőle. Pátkán meg az atyafi hallgat nagy bölcsen az esetről, nehogy a dolgnak tudója legyen s azután baj essék belőle, mert a fiskális is üti a dohányja nyomát — bottal.

— **A komisz kenyér históriája.** Hogy a katonák kenyérét, a prófuntot, miért hívják komisz kenyérnek, azon idáig nagyon keves embernek jutott eszébe törni a fejét. Elfogadták azt a nem is egészen lehetetlen magyarázatot, hogy azért komisz kenyér, mert — komisz. Az bizonyos, hogy a kunsági cipő, meg a bánási kalács izletesebb, könnyebb, jobb eledel nála. Akad is baka bőven, aki a helyett, hogy megenné, váltópénznek használja, amiért kap néhány fillért. Több azonban, aki megessi, sőt vannak olyanok is, akik jóízűnek is dicsérik. Egy lojalis bécsi szaklap, természetesen: pék újság, igazolni kívánja a komisz kenyérrel a jelzője ellenében és megadja ennek az igazi historiai magyarázatát. E szerint a nem éppen hivatalos jelző még a harminc éves háború idejéből való és eredetileg nem volt benne semmi diffamáló a barna cipőre. Mikor Walenstein Stalsund ellen vonult, azok a városok, amelyeket a hadai megszálltak, nem tudták elegendő kenyérrel ellátni a jógyomru hadfiakat. Ezért egy komisszió kötelessége volt, hogy rozsról, árpáról, kukoricáról gondoskodják, kenyérrel süttessen és igazságosan kiossza. A komisszió kenyere kurtult idő elteltével komisz kenyérré. Ámbár e mellett bizony lehetett érdeme ebben a rövidítésben magának a kenyérnek is.

— **A bor.** Varga Károly sümegei tégláslegény szereti a bort. Ez magában véve nem tulságos nagy hiba. Nagyobb hiba az, hogy nemcsak a lábába száll az alkohol, hanem fejébe is és nem csupán mámorba, hanem szinte ördögösbe ejti. A bor iránt való gyöngéd őrzelme február 23-án a Fejesele korcsmába vezette. Pénze nem volt tehát az ott levő vendégek poharait kapkodta el és hörgögte ki. Erre a vendégek az ajtó elé tettek a szűret. Varga ezen haragra lobbanva, éktelen lamát csapott, hogy négy ucca népe kicsődült a spektakulumra. Vége is a rendőrség vetett véget az uccai „csendéletnek”. — **Sőjtőri Elek gyömrői lákós ismeretes alak városunkban is.** A Baglyashegyen szöleje van. Sőjtőri gyakran teszi tiszteletét a hajlék jó borral teit hordói

előtt. Legutóbb február 26-án látogatta meg a kedves biveit s több barátja társaságában jócskán élvezte a viszontlátás örömeit. Estendő hazafelé tartva, szörnyen csábította a városvegi Rothschild-vendéglő cégére. Betért s 11 óráig folytatta a barátkozást a borral. Ekkor elindult hazafelé. Utközben megszólította — a hó: — „Látod, milyen édes, milyen puha fekvőhellyel szolgálnék én néked. Selyemágyban sem pihenhetnél edesebben. Jer, jer, heveredj rám”. A bor is biztatta s végre is nem tudott ellenállni a szírhangoknak, ahol legvastagabb volt a hó, belehevert. Morfeusz csakhamar ott trernett, bársonysima tenyerével meg-megcirógatta. Zeffidés hűs szellőt, lehelt izzó homlokára, égő agyára is — elaludt. Ott vette volna meg az istenhedege, de szerencsére Eitner Zsigmond orsz. gyűlési képviselő ekkor tért haza gógánfal látogatásáról. A hóban fekvő embert észrevette. egyenesen a rendőrségre hajtattott s a rendőröknek kocsiját átadva Sőjtőri uramat behozatta. A jószívű rendőrök saját fekvőhelyüket engedték át neki, s a jó meleg kaszárnyában tovább aludta álmát. Reggel fölébredve, meglepetve tekintett szét az ismeretlen helyiségben, mire megmagyarázták neki, hogy bizony nemcsak a rendőrök ágyában hanem a halál torkában is aludt az éjjel.

— **Állást nyerne.** Az Országos Pályasítási Közlöny útján, mely az országban betöltendő összes állásokat közli, állást nyerne: ipari és kereskedelmi, mező és erdőgazdasági és műszaki tisztviselő, községi jegyzők és jegyzőrnokok, nőtisztviselő, kereskedelmi alkalmazottak és gyakornokok. Előfizetési ára 1/4 évre 4 korona. Mutatványszámokat 30 fillér beküldése ellenében küld a kiadóhivatal: Budapest Rökk Szilárd-ucca 27. Álláskeresési beigtatásnál minden szöört 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér, nyilt térben pedig minden szöört 6 fillér fizetendő, mely hirdetések legkésőbb csütörtökig fogad el a kiadóhivatal.

— **Lely Péter** 1658-ban egy arképet festett egy lamaszkvetés fehér galléros, komoly tekintetű, gond szántotta arcú férfiról. Az a merev nézésű férfi maga egy időben a megtestesült angol alkotmány: Cromwell Olivér. Az ő korában anglia a legnagyobb szellemeket adta a világnak, mint: John Pym, Lord Fairfax, Shakespeare, Milton. Akármint mondjanak is az utóbbinak nagy eposzára, az „Elvesztett paradicsomra”, mégis az emberi szellem egyik igen hatalmas és megragadó alkotása. Igaz talán, amit a francia kritikusok mondanak, hogy ez az Ádám és Éva olyan vallási fejtegetésekbe bocsátkozik, mintha az oxfordi theologiai fakultáson át jutott volna a paradicsomba, de az angolok nemzeti büszkeségüknek tartják a szerencsétlen megvakult pótát s Carlyle maga úgy végzi Burns-ról szóló esszéjét, hogy ha Shakespeare és Miltonok nagy folyamokhoz hasonlóan hőmpölyögnek át a gondolatok országán, kedves és megragadó ez a kis forrás is, mert ez is elmés műve a természetnek és mellette pihenni jól esik. Miltonnak az arképe is benne van a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 163. füzetében. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marcali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal a kötet írója is. Egy-egy gazon illusztrált kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetekint is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénnytársaság Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján havi részletfizetésre is.

A kölcsönt igénylők tájékoztatója

című könyv

átolvasása után bárki eszközölhet házára, földjére vagy építkezésekre 4-5 % os kölcsönt.

Közvetítőkre nincs szükség!!

Mindenki eljárhat ügyében, miáltal megtakarítja a magas közvetítési díjat és nincs kitéve a pénzügy-nökök sarcolásának. Ösmerteti a könyv a személyhittel foglalkozó budapesti szövetkezetek működését is, tehát azoknak is ajánlatos, kik ingatlan vagyonnal nem bírnak ugyan, de hivataluk vagy iparuk után, személyhittelre igényt tarthatnak. — A könyv ára 1 korona, mely összeg előleges beküldése után portómentesen megküldetik. — Megrendelések küldendők.

Ingatlan-Forgalmi és Bankirodnak.

Budapest, VI. Desseffy ucca, 16 szám.

A következő köszönet-nyilvánítás há bizonyítékot ad egy még eddig nem eléggé ismert, az általános jóletet elősegítő gyógy-szerről:

Bizonyítvány. Alulírott ezennel köszönetét nyilvánítja *Wilhelm Ferencs gyógyszerész, és kir. udv. szállító urtól Neunkirchen (Bécs mellett)* 1900. jan. 22-én megrendelt s a posta által kézbesített *Wilhelm-féle csusz- és köszvény-ellenes vértisztító teáért.* Nevezett tea a kívánt hatást megtette. Még mielőtt felét elhasználtam volna, már 8 napon belül bal csipőmben és csontban voltak rettentő köszvényes fájdalmain, melyek minden gyógyszernek makacsul ellenszegültek, annyira javultak, hogy az ágyat elhagytam és üzleti teendőimet újra megkezdhettem.

Ajánlom mindazoknak, kik hasonló bajban szenvednek, tegyenek kísérletet *Wilhelm Ferencs gyógyszerész ur Neunkirchen (Bécs mellett)* kitűnő vértisztító teájával.

1900. február 10.

Tisztelettel
v. **Barb. Huber neje**
4-7. az Lóhozoz címzett kanton tulajdonosnéje.
Aesch-Neftenbach, Zürich, Svájc.

Szőlőoltványok.
szokványminőségben.
A legkiválóbb 42 bor- és osemegefajokban fajtisz-tán, teljes jótállással.

ÉLŐKERÍTÉS.
Gleditschia csemeték és magvak.
Uradaimának, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriási tövisű, igen gyorsan fejlődő sövény növény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sen hatolhatnak át. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott út-tetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára 6 forint.

Óriási jövődelmet biztosító voltá-nál fogva, ennek tenyésztése szá-mos gazdságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bér-mentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül még egy könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nin-csen az ház vagy család, ahol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy sze-gény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érde-kében áll, kik rendelni semmit sem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cim:

„Érmelléki első szőlőoltvány-telep“ Nagy Gábor Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

kor **Türje** községánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltési áron alul is eladatosi fogtak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsára-nak 10 százalékát vagyis 83 kor. 20 fil-t készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. ren-delet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírba a kikéltött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírósg, mint tkvi hatóság. Sümege, 1902 január hó 8-ik napján.

Szerdahelyi, kir. aljiró.

Törlesztéses
kölcsönt
5%

Vidéki bérházakra, föld-birtokokra

szerezek minden előleg nélkül még abban az esetben is, ha nagyobb kamatu kölcsönnel vannak meg-terhelve.

Leveleket forduló postával elintézt

Sárkány József,
BUDAPEST,
Váci-körut 21. szám.
3-13.

85. tk. 1902.

Árverési hirdmény kivonat.

A sümegei kir. járásbírósg, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Szabó Károlyne végrehajtatónak Szabó Erze és társai végrehajtást szenvedők elleni 327 kor. 26 fillér tőkeköve-telés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a z.-egerszegi kir. tör-vényszék területén levő a türjei 1034. sz. tkvben f. 1217/b, 1217/a, hrsz. alatt Szabó Mihály, Szabó Katalin, Márkus Istvánné, Szabó Erzsébet, Kis Józsefné és Szabó József tulajdonúul felvett együt-tesen elárverezendő ingatlanokra 832 korona kikéltési árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1902. évi április hó 15-ik** napján délelőtti 10 óra-

A

Brázay-féle

sósborszesz

nélkülözhetlen háziszer.

Kapható mindenütt.

JANKÓ ÁRPÁD
cipésmester,
SÜMEGEN.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a tavaszi időnyre a legjobb minőségű bőrből, leg-finomabb kidolgozásu és tartós ur-, női- és gyermekcipőket készítek a legolcsóbb árért, a n. é. közönség teljes megelé-gedésére.

A n. é. közönség bizalmát és b. pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

JANKÓ ÁRPÁD
cipésmester,
Sümege.

9-22.

Napról-napra mindinkább **jóteleménynek** és szükségletnek bizonyul minden családban a **Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé** használata.

Condos háziasszony ne késtekedjek tovább ezt a jóízű és egészséges kávé italt bevezetni.

Tisztább pótkávé nem létezik, és nincs jó ízű pótkávé a csákávé helyébe, a hol ez orvosilag eltiltatott.

Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé csak a »Kneipp páter« védjegyű eredeti csomagokban valódi. Nyíva m.riegelt, vagy másképen csomagolt malata kávé soha sem

Kathreiner.